

Ustawa
z dnia 2013 r.
o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela.

Art. 1

W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. 2006 Nr 97 poz. 674 j.t.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 42 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć ustala się, z zastrzeżeniem ust. 2a i 4a, według następujących norm:

Lp.	Stanowisko - typ (rodzaj) szkoły	Tygodniowa liczba godzin obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych
1	2	3
1	Nauczyciele przedszkoli, z wyjątkiem nauczycieli pracujących z grupami dzieci 6-letnich	25
2	Nauczyciele przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami dzieci 6-letnich	22
3	Nauczyciele: przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół specjalnych, liceów ogólnokształcących, przedmiotów teoretycznych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, w tym w szkołach specjalnych i szkolenia rzemieślniczego w schroniskach dla nieletnich oraz zakładach poprawczych, przedmiotów teoretycznych na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, przedmiotów artystycznych i ogólnokształcących w szkołach artystycznych i	18

	innych placówkach kształcenia artystycznego		
4	Nauczyciele kolegów nauczycielskich, z wyjątkiem nauczycieli kolegów języków obcych, kulturalno-oświatowego i bibliotekarskiego	15	
5	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych	22	
6	Wychowawcy świetlic szkolnych i półinternatów (z wyjątkiem wychowawców świetlic szkół specjalnych), świetlic i klubów środowiskowych, w tym: profilaktyczno-wychowawczych i terapeutycznych, wychowawcy młodzieżowych ośrodków socjoterapii	26	
7	Wychowawcy internatów, burs, ogrodów jordanowskich, świetlic dworcowych, stałych szkolnych schronisk młodzieżowych	30	
8	Wychowawcy:		
	a)	w zakładach opiekuńczo-leczniczych dla dzieci,	26
	b)	w domach wczasów dziecięcych	26
		- w tym na zajęcia dydaktyczne,	10
c)	w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, świetlicach szkół specjalnych, rodzinnych ośrodkach diagnostyczno-konsultacyjnych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, zespołach pozalekcyjnych zajęć wychowawczych zorganizowanych w podmiotach leczniczych	24	
9	Nauczyciele pałaców młodzieży, młodzieżowych domów kultury, ognisk pracy pozaszkolnej, pozaszkolnych placówek specjalistycznych, międzyszkolnych ośrodków sportowych	18	
10	Nauczyciele - bibliotekarze bibliotek szkolnych	30	
11	Nauczyciele poradni psychologiczno-pedagogicznych	20	
12	Nauczyciele pedagogów i psychologów szkolni	20	

”.

;

2) w art. 42 w ust. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w ust. 3, nauczycieli szkół, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a, nauczycieli prowadzących kształcenie w formie zaocznej, nauczycieli kolegów pracowników służb społecznych, nauczycieli kształcenia na odległość, nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, logopedów,

doradców zawodowych prowadzących zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w celu wspomagania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy o systemie oświaty, bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych oraz zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość.”.

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2013 r.

Uzasadnienie

1. Wyjaśnienie celu ustawy

Celem projektowanej regulacji jest ustawowe określenie pensum pedagogów i psychologów szkolnych, celem zapewnienia tym grupom zawodowym uczciwego określenia ilości godzin czasu pracy.

Asumptem do nowelizacji Karty Nauczyciela stał się apel środowisk pedagogów i psychologów, który skierowali do Ministerstwa Edukacji Narodowej o ujednoczenie pensum dydaktycznego. Owo ujednoczenie miałyby nastąpić w ustawie – Karta Nauczyciela, a nie jak dotychczas na mocy uchwały organu prowadzącego daną placówkę.

Celem regulacji jest ujednoczenie pensum ww. grup zawodowych i uregulowanie go w ustawie na poziomie norm określonych dla takich samych specjalistów zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Apelujący otrzymali wsparcie ze strony Rzecznika Praw Obywatelskich, który wystąpił do Ministerstwa Edukacji Narodowej z prośbą o podjęcie prac nad ustawową regulacją pensum dydaktycznego psychologów i pedagogów szkolnych. Ministerstwo zbagatelizowało jednak ten problem, nie podejmując ani stosownych prac nad projektem, ani merytorycznej dyskusji na temat problemu ww. grup zawodowych. Należy podkreślić, iż przedstawienie przez MEN chociażby jasnego stanowiska w sprawie pensum, uniemożliwiłoby samorządom stosowanie dowolności w ustalaniu wymiaru czasu pracy, tak jak ma to miejsce do tej pory, co stoi w sprzeczności z ustawowym określeniem zasad określania pensum i wykonywaniem przez psychologów i pedagogów zadań, wynikających z art. 42 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy – Karta Nauczyciela.

2. Przedstawienie stanu obecnego

Zgodnie z obecnym stanem prawnym, tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli pedagogów i psychologów szkolnych określa organ prowadzący szkołę lub placówkę naukowo-dydaktyczną (stosownie rada gminy, rada powiatu lub sejmik województwa). Należy podkreślić, iż w przypadku obliczania pensum ww. grup zawodowych, obowiązuje szeroka dowolność w tej materii. Może

zatem wystąpić taka sytuacja, iż w szkole x prowadzonej przez gminę oraz w szkole y prowadzonej przez powiat, posiadającej taką samą liczbę uczniów, może wystąpić wyraźna dysproporcja w wysokości pensum psychologa szkolnego, z uwagi na fakt, iż samorzady traktują metodę określania pensum jako sposób na osiągnięcie doraźnych i krótkowzrocznych celów finansowych oraz próbę naprawienia budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Należy podkreślić, iż przekazanie kompetencji w powyższym zakresie nastąpiło z dniem 1 stycznia 1999 r. na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. *o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej* - w związku z reformą ustrojową państwa. Do dnia wejścia w życie wskazanej ustawy tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć pedagogów i psychologów szkolnych określał Minister Edukacji Narodowej. Wymiar pensum regulowało rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 czerwca 1997 r. *w sprawie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli oraz zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w kształceniu zaocznym i w systemie kształcenia na odległość*. Proponowana nowelizacja stanowi powrót do starego i dobrze funkcjonującego sposobu określania pensum ww. grup zawodowych.

3. Różnice między dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym

Podstawową różnicą w dotychczasowym a projektowanym stanie prawnym jest ustawowe określenie pensum nauczycieli pedagogów i psychologów szkolnych, zawarte w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. Oznacza to odebranie kompetencji samorządu terytorialnego, jako organu prowadzącego szkołę do określania pensum i przerwienie jej do systemu uregulowań materii ustawowej.

Wnioskodawcy uważają, iż ujednoczenie pensum nauczycieli pedagogów i psychologów szkolnych z nauczycielami poradni psychologiczno-pedagogicznych będzie realizacją konstytucyjnej zasady równego traktowania.

4. Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Proponowana nowelizacja Karty Nauczyciela przyniesie pozytywne skutki społeczne z uwagi na należyte uregulowanie ustawowe wysokości pensum pedagogów i psychologów szkolnych.

Szerokie poparcie społeczne jakie uzyskała inicjatywa ujednoczenia pensum, świadczy o konieczności wprowadzenia przedstawionych rozwiązań.

Zdaniem wnioskodawców projekt przyniesie też pozytywne skutki gospodarcze, z uwagi na ujednoczenie pensum określonych grup zawodowych, a przez to stabilizację na rynku pracy pedagogów i psychologów szkolnych.

Wnioskodawcy dopatrzyli się pozytywnych skutków finansowych, z uwagi na zbilansowanie wydatków jednostek samorządu terytorialnego na wynagrodzenia ww. grup zawodowych, co przyczyni się do zaprzestania przez samorzady szukania oszczędności kosztem opieki psychologicznej dzieci w szkołach. Należy podkreślić, iż wydatki jednostek samorządu terytorialnego związane z opłacaniem etatów psychologów i pedagogów zostaną ujednoczone, a zatem tylko niektóre z tych jednostek poniesie realny koszt wzrostu wynagrodzeń ww. grup zawodowych. Środki te będą finansowane z części 30 ustawy budżetowej, dział 801 – Oświata i wychowanie.

Skutkiem prawnym przedmiotowej nowelizacji będzie ujednoczenie pensum nauczycieli pedagogów i psychologów szkolnych z pensum nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych, co stanowić będzie realizację konstytucyjnej zasady równego traktowania, zawartej w art. 32 Konstytucji.

5. Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.